

Dochádza na ropnom trhu ku stabilizácii?

Po rokoch previsu ponuky nad dopytom sa situácia vplyvom viacerých faktorov mení. Európska ropa Brent prekonal úroveň 70 USD za barel, čím dosiahla 3 ročné maximum. Pre investorov je dôležité identifikovať či je táto situácia spôsobená dočasnými faktormi, prípadne stabilizáciou ropného trhu z dlhodobého hľadiska a či k rastu cien čierneho zlata pomáha viac dopytová alebo ponuková stránka. Aký je výhľad pre ropu do roku 2018?

Dopyt: dopyt po rope sa v posledných mesiacoch zlepšil. V tomto roku došlo k významným pozitívnym revíziám očakávaného rastu HDP najmä v eurozóne a Japonsku, ktoré dokázali prekonať mierne negatívne revízie pre Spojené kráľovstvo a USA. V budúcom roku by navyše podľa MMF mala globálna ekonomika porásť o 3,9%, a teda najrýchlejšie od roku 2011. Pozitívnu situáciu potvrdil aj kartel OPEC, keď naposledy znovu navýšil odhady rastu dopytu po jeho rope v budúcom roku o 360 tisíc barelov na úroveň 33,42 milióna barelov. K zvýšeniu odhadu dopytu po rope na budúci rok tak došlo v každom mesiaci od augusta tohto leta. Medzinárodná energetická agentúra (IEA) očakáva rast globálneho dopytu po rope o 1,5 mil. barelov v tomto roku a o 1,3 mil. barelov v roku 2018. Tento rok teda môžeme označiť za nadpriemerný, čo sa rastu dopytu týka. Ďalší rok by však malo nastať spomalenie k úrovni rastu dopytu o 1,3%, čo sa približuje hodnotám z rokov 2014 – 2016, kedy sa čierne zlato nachádzalo v medveďom trhu. Dopyt by tak v tomto roku nemal byť tým faktorom, ktorý by mohol priniesť ďalšie významné zhodnotenie cien ropy. Vývoj globálnej spotreby (zelená), ponuky (červená) a cien ropy Brent za posledných 15 rokov zobrazuje graf nižšie. Na grafe sú taktiež vyznačené dôležité cenové úrovne – podpora v okolí 40 USD a rezistencia na úrovni 60 USD za barel, ktorá bola prekonaná.

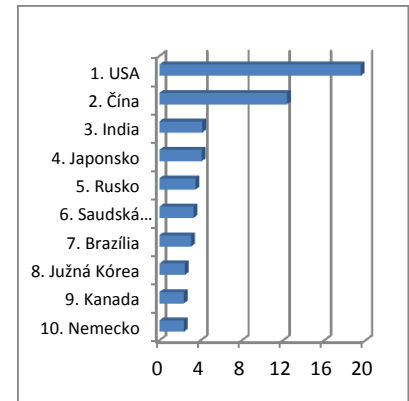

Zdroj: Bloomberg Professional

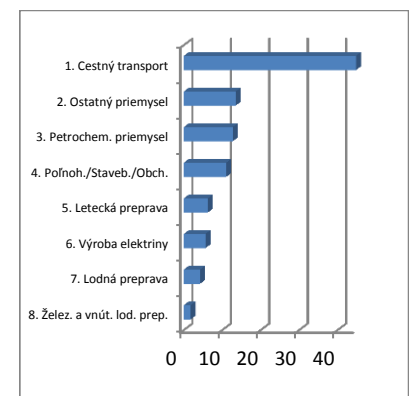
Ponuka: ponukovej stránke dominujú dva hlavné faktory a to je kartel OPEC a stále flexibilnejší americkí bridlicoví ťažiar. OPEC a partneri sa svojim posledným rozhodnutím z novembra 2017 zaviazali, že budú produkovať o 1,8 milióna denných barelov menej až do konca roku 2018. Pôvodné dohody ešte z novembra roku 2016 pritom hovorili o škrtení v rozsahu 6 – 9 mesiacov. Pozitívnym faktorom pre trhy je pomerne striktné plnenie kvót jednotlivými členmi, i keď viacerí členovia ako Venezuela či Líbya znižujú produkciu nechťiac. V Líbyi došlo nedávno k prerušeniu potrubia, ktoré

Grafické informácie

Najväčší spotrebitelia ropy v miliónoch barelov denne za rok 2015 :

Percentuálny podiel jednotlivých sektorov na celosvetovej spotrebe ropy v roku 2016:

VYPRACOVAL

Adam Trňan

CAPITAL MARKETS, o.c.p., a.s.

Pribinova 6,

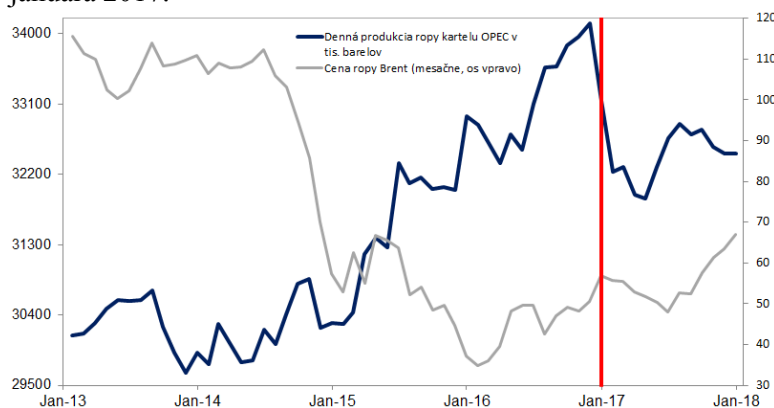
811 09 Bratislava

tel: +421 2 2070 6880

e-mail: info@capitalmarkets.sk

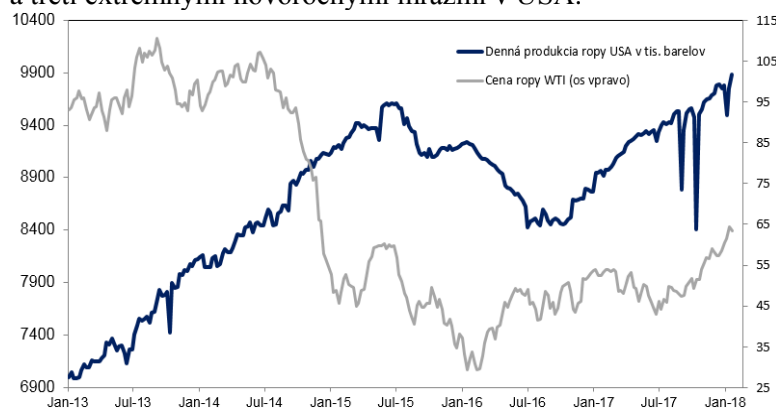
Tento materiál nie je a nesmie byť chápaný ako investičné odporúčanie, ale iba ako východisko pre ďalšie skúmanie prostredníctvom fundamentálnych metód oceňovania, ako i technickej analýzy vývoja ceny a objemov na burze. Upozornenie! Všetky obchody s cennými papiermi môžu viesť ako k ziskom, tak i k stratám. Všetky informácie týkajúce sa pravidiel vypracúvania a šírenia investičných odporúčaní podľa §132e až §132n zákona 566/2001 o cenných papieroch nájdete na stránke www.capitalmarkets.sk/ID. Spoločnosť CAPITAL MARKETS, o.c.p., a.s. je subjekt regulovaný Národnou bankou Slovenska. Zdroj informácií: Bloomberg Professional

spôsobilo výpadok vo výške 100 tisíc barelov denne. V prípade Venezuely ide o ekonomickú depresiu, ktorá ju núti pre nedostatok štátnych prostriedkov zatvárať niektoré vrty. Na grafe nižšie môžeme vidieť celkový pokles produkcie kartelu OPEC spôsobeného kvótami vo výške 5% ich produkcie, teda približne 1,8 miliónov barelov denne. Kvóty nadobudli platnosť začiatkom januára 2017.

Zdroj: Bloomberg Professional

Americkí ťažiarci však neváhajú a s rastom ceny čierneho zlata sú stále odhodlanejší navyšovať produkciu. Od začiatku tohto roka stúpila americká produkcia o takmer 12% na úroveň 9,8 mil. barelov denne. V budúcom roku predpokladá IEA priemernú americkú produkciu na úrovni 10,02 mil. denných barelov, čo by bol nový rekord v histórii USA. Ku koncu roka by tak produkcia USA mohla byť na úrovni okolo 10,4 mil. barelov denne a dorovnať tak druhého najväčšieho producenta ropy – Saudskú Arábiu. Rast americkej produkcie v tomto roku vidieť na ďalšom grafe, dva dočasné hlboké poklesy boli spôsobené hurikánmi a tretí extrémnymi novoročnými mrazmi v USA.

Zdroj: Bloomberg Professional

Rýchle odovzdávanie trhových podielov OPECu v prospech USA musí byť pre celý OPEC skľučujúce. Ten však môže reagovať iba zrušením (navýšením) produkčných kvót, čo čierne zlato opäť zlacní. Ďalšou dôležitou premennou v rovnici je pripravované IPO saudskej ropnej spoločnosti Saudi Aramco, ktorá logicky bude mať oveľa väčšiu hodnotu pri cene ropy 65 – 70 USD ako pri 50 USD. Táto cenová úroveň je však pre kartel veľmi nebezpečná pretože pri tejto cene sa drvivá väčšina (nielen) amerických ťažobných spoločností ocitá v zisku. Upísanie spoločnosti Saudi Aramco (plánované v prvom polroku 2018) tak môže byť rozhodujúcim faktorom pre stanovenie kvót, ktorých výška a trvanie by v prípade úspešného úpisu ropného giganta mohla byť prehodnotená oveľa skôr ako na konci roku 2018. Určitý čas na zníženie závislosti na ropе už totiž Saudi získali a práve výhodný predaj časti národného ropného pokladu by u nich mohol vyvolať ešte väčšiu averziu voči ďalším stratám dlho budovaných trhových podielov.